

100

USTAWA

z dnia 31 marca 1965 r.

o zmianie ustawy o instytutach naukowo-badawczych.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 60) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada Ministrów podejmuje uchwałę o utworzeniu instytutu na wniosek zainteresowanego ministra, zaopiniowany przez Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki oraz Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.”;
- 2) w art. 9 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na dyrektora instytutu i jego zastępcę do spraw naukowo-badawczych może być powołany jedynie samodzielny pracownik naukowo-badawczy.”;
- 3) w art. 10 ust. 3:
 - a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
 - „1) przewodniczący, którym może być jedynie samodzielny pracownik naukowo-badawczy instytutu lub spoza instytutu albo osoba zajmująca stanowisko profesora lub docenta etatowego w szkoleniu wyższym,
 - 2) członkowie, którymi mogą być samodzielnicy pracownicy naukowo-badawczy instytutu oraz spoza instytutu, osoby posiadające tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy docenta albo zajmujące stanowisko profesora lub docenta etatowego z zakresu dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej, stanowiącego główne kierunki prac naukowo-badawczych instytutu, a także wysoko kwalifikowani praktycy z dziedziny objętej zakresem działania instytutu.”,
 - b) pkt 3 skreśla się;
- 4) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. W instytutach zatrudnieni są:

 - 1) pracownicy naukowo-badawczy,
 - 2) dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej i dokumentaliści służby informacyjnej naukowej, technicznej i ekonomicznej,
 - 3) bibliotekarze dyplomowani,
 - 4) pracownicy służby bibliotecznej,
 - 5) pracownicy inżynierscy, technicy i inni równorzędni,
 - 6) pracownicy administracyjni,
 - 7) robotnicy i inni pracownicy fizyczni.”;
 - 5) po art. 15 dodaje się nowe art. 15a i 15b w brzmieniu:

„Art. 15a. Pracownikiem naukowo-badawczym jest osoba, która posiada kwalifikacje określone w niniejszej ustawie i w przepisach na jej podstawie wydanych i została powołana na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, adiunkta, starszego asystenta i asystenta.

Art. 15b. 1. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowo-badawczego jest twórcza praca badawcza, wykonywana zgodnie z planem badań, wewnętrzną organizacją i planem działalności oraz regulaminem pracy jednostki organizacyjnej, do której pracownik został przydzielony.

2. Samodzielnicy pracownicy naukowo-badawczy instytutu kierują pracami naukowo-ba-

dawczymi albo wykonują te prace samodzielnie.

3. Adiunkci, starsi asystenci, asystenci wykonują prace naukowo-badawcze pod kierownictwem samodzielnich pracowników naukowo-badawczych.”;
- 6) art. 16—20 otrzymują brzmienie:
- „Art. 16. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba, która:
- 1) posiada tytuł naukowy profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego lub
 - 2) uzyskała stopień lub tytuł naukowy docenta albo
 - 3) uzyskała stopień naukowy doktora i posiada określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 29 staż pracy naukowo-badawczej lub zawodowej, a ponadto wykazuje się dorobkiem naukowym potwierdzającym kwalifikacje kandydata do samodzielnej pracy badawczej.
2. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana również osoba, która ukończyła studia wyższe i posiada określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 29 staż pracy naukowo-badawczej lub zawodowej, a ponadto wykazuje się dorobkiem naukowo-badawczym z dziedziny badań objętych zakresem działania instytutu lub pokrewnej, potwierdzającym jej kwalifikacje do samodzielnej pracy naukowo-badawczej.
3. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2, stwierdza Główna Komisja Kwalifikacyjna działająca na podstawie ustawy o Polskiej Akademii Nauk.
- Art. 17. Na stanowisko asystenta, starszego asystenta lub adiunkta mogą być powołane osoby:
- 1) które uzyskały stopień naukowy doktora lub
 - 2) które ukończyły studia wyższe i wykazały się zdolnościami i przydatnością do prac naukowo-badawczych w instytucie oraz posiadają określony w rozporządzeniu przewidzianym w art. 29 staż pracy zawodowej.
- Art. 18. Rada Ministrów może określić w rozporządzeniu przewidzianym w art. 29 szczególnie uzasadnione przypadki, w których na stanowisko pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba nie odpowiadająca warunkom określonym w art. 16 i 17.
- Art. 19. 1. Samodzielnicy pracowników naukowo-badawczych zatrudniają się w instytucie w drodze mianowania.
2. Adiunkt, który uzyskał stopień doktora, może być zatrudniony albo w drodze mianowania, albo na podstawie umowy o pracę.
 3. Bibliotekarze dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej mogą być zatrudnieni w drodze mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

4. Wszystkich innych pracowników zatrudnia się w instytucie na podstawie umowy o pracę.
5. Pracownicy naukowo-badawczy zatrudnieni w innej instytucji na podstawie mianowania mogą być zatrudnieni dodatkowo w instytucie tylko na podstawie umowy o pracę.

Art. 20. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołuje i odwołuje właściwy minister na wniosek dyrektora instytutu zaopiniowany przez radę naukową instytutu.

2. Adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołuje dyrektor instytutu. Powołanie następuje po stwierdzeniu przez radę naukową instytutu, że ubiegający się kandydat odpowiada warunkom określonym w art. 17.
3. Adiunkta ze stopniem doktora w drodze mianowania powołuje właściwy minister na wniosek dyrektora instytutu.";

7) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. 1. Pracownik naukowo-badawczy mianowany w instytucie może być przeniesiony na odpowiednie stanowisko do pracy w zakresie tej samej specjalności naukowej do innego instytutu, innej jednostki organizacyjnej wymagającej zatrudnienia pracowników naukowo-badawczych (art. 32), Polskiej Akademii Nauk albo szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej.

2. Przeniesienie następuje na prośbę lub za zgodą zainteresowanego. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-badawczych, zniesienia lub przekształcenia instytutu albo też przeprowadzenia w instytucie innych istotnych zmian organizacyjnych lub jeśli wymaga tego kształcenie kadr w szkolnictwie wyższym, można przenieść pracownika naukowo-badawczego, który nie wyraził na to zgody.

3. Przeniesienia dokonuje organ właściwy do mianowania w nowym miejscu pracy w porozumieniu z organem właściwym do mianowania w dotychczasowym miejscu pracy zainteresowanego. Przed wydaniem decyzji należy zasięgnąć opinii odpowiednich rad naukowych.";

8) po art. 21 dodaje się nowe art. 21a i 21b w brzmieniu:

„Art. 21a. 1. Pracownik naukowo-badawczy mianowany w instytucie może być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru zajęć obowiązkowych do pracy w innym instytucie naukowo-badawczym lub placówce naukowej Polskiej Akademii Nauk, w szkole wyższej lub w wyższej szkole zawodowej.

2. Decyzje na podstawie ust. 1 wydaje minister sprawujący nadzór nad instytutem; w przypadku gdy pracownik ma być zobowiązany do pracy w instytucji nie podlegającej temu ministrowi, decyzja, o której mowa w ust. 1, zostaje podjęta w porozumieniu z zainteresowanym ministrem lub Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk.

Art. 21b. 1. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 65 lat ży-

cia, może być rozwiązany na prośbę pracownika z zachowaniem praw emerytalnych.

2. Stosunek służbowy rozwiązuje się z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia.
3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 rozwiązanie stosunku służbowego następuje po 3-miesięcznym wypowiedzeniu.
4. Na wniosek rady naukowej instytutu zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, zaopiniowany przez dyrektora instytutu, minister może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni stosunek służbowy ulega rozwiązaniu.";

9) art. 22 i 23 otrzymują brzmienie:

„Art. 22. 1. Stosunek służbowy z mianowanymi pracownikami naukowo-badawczymi podlega rozwiązaniu:

- 1) na prośbę pracownika, zgłoszoną nie później niż na trzy miesiące przed terminem rozwiązania,
- 2) w razie choroby pracownika, powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowo-badawczej, stwierdzoną orzeczeniem właściwych organów określonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac; zwolnienie następuje po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia,
- 3) w przypadkach likwidacji lub podziału instytutu albo połączenia z innym instytutem; rozwiązanie stosunku służbowego następuje po 3-miesięcznym wypowiedzeniu,
- 4) w przypadkach wyjątkowych, gdy działalność naukowo-badawcza pracownika pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami instytutu lub obowiązkami pracownika naukowo-badawczego.

2. Organ właściwy do mianowania może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-badawczego, który nie zastosował się do decyzji o przeniesieniu na inne stanowisko, w przypadku określonym w art. 21 ust. 2.

Art. 23. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia ze służby lub wydalenia ze służby,
- 2) pozbawienia tytułu naukowego,
- 3) prawomocnego skazania na utratę praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.";

10) art. 24 otrzymuje brzmienie:

„Art. 24. Pracownik naukowo-badawczy powołany na funkcję kierowniczą w instytucie może być odwołany z tego stanowiska przez organ, który go powołał; odwołanie to nie powoduje rozwiązania jego stosunku służbowego jako pracownika naukowo-badawczego.";

11) po art. 25 dodaje się nowe art. 25a i 25b w brzmieniu:

„Art. 25a. 1. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego może być powołana osoba, która posiada tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub tytuł równorzędny, odpowiedni staż pracy bibliotecznej, złożyła egzamin bibliotekarski lub została zwolniona od tego egzaminu w przepisany trybie.

2. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:
 — starszy kustosz dyplomowany,
 — kustosz dyplomowany,
 — adiunkt biblioteczny,
 — asystent biblioteczny.

Art. 25b. 1. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej może być powołana osoba, która posiada tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub tytuł równorzędny, odpowiedni staż pracy dokumentacyjnej, złożyła egzamin lub została zwolniona od tego egzaminu w przepisany trybie.

2. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:
 — starszy dokumentalista dyplomowany,
 — dokumentalista dyplomowany,
 — adiunkt dokumentacji naukowej,
 — asystent dokumentacji naukowej.”;

12) w art. 26 ust. 2 wyrazy „pracownikom nauki w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336)” zastępuje się wyrazami „pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 88 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1958 r. Nr 68, poz. 336, z 1960 r. Nr 9, poz. 56, Nr 10, poz. 64, z 1962 r. Nr 20, poz. 88 i z 1965 r. Nr 14, poz. 98).”;

13) po art. 26 dodaje się nowy art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. Postanowienia art. 19 ust. 5 oraz art. 26 ust. 2 pkt 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i bibliotekarzy dyplomowanych, a w przypadkach powołania ich w drodze mianowania ponadto art. 20 ust. 3, 21, 21b, 22—24, 27 i 28.”;

14) art. 29—32 otrzymują brzmienie:

„Art. 29. 1. Rada Ministrów wyda w drodze rozporządzenia przepisy wykonawcze do art. 10 i 15—27 ustawy.

2. W szczególności przepisy wydane na podstawie ust. 1 ustalą:
 1) kategorie stanowisk pracowników naukowo-badawczych, ich podstawowe obowiązki, warunki i tryb ich powoływania i awansowania, zasady i sposób określania i zaliczania stażu pracy, zasady i warunki ustalania czasu pracy i wykonywania zajęć zarobkowych poza zajęciami w instytucie, warunki i tryb obniżania czasu pracy oraz udzielania płatnych urlopów i stypendiów dla celów podniesienia kwalifikacji,
 2) zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników określonych w art. 15 pkt 2—7,
 3) organy dyscyplinarne i ich organizację, tryb postępowania dyscyplinarnego oraz zasady i tryb wykonywania kar dyscyplinarnych i ich darowania i zatarcia,
 4) staż pracy wymagany do powołania na pracowników naukowo-badawczych osób,

o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 oraz w art. 17 pkt 2, a także przypadki powołania na pracowników naukowo-badawczych osób, nie odpowiadających warunkom określonym w art. 16 i 17.

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, zostaną ustalone ponadto:

- 1) postanowienia szczególne dotyczące dodatkowego zatrudnienia w instytucie na podstawie umowy o pracę pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych na stanowiskach takich pracowników w innym instytucie, Polskiej Akademii Nauk i szkolnictwie wyższym lub na stanowiskach pracowników naukowo-dydaktycznych w tym szkolnictwie,
- 2) postanowienia szczególne dotyczące warunków, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej, oraz warunków zatrudniania w instytucie naukowo-badawczych bibliotekarzy dyplomowanych, dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i dokumentalistów służby informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.

Art. 30. Instytutowi może być przyznane uprawnienie do nadawania stopni naukowych w trybie i na warunkach określonych w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 31. Pracownik naukowo-badawczy instytutu lub jednostki organizacyjnej, określonej w art. 32 ust. 1, może uzyskać tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 32. 1. W państwowych, społecznych i spółdzielczych jednostkach organizacyjnych nie będących instytutami, których planowa działalność wymaga prowadzenia prac naukowo-badawczych w rozumieniu art. 3 lub koordynacji tych prac, a w szczególności w centralnych branżowych i zakładowych jednostkach organizacyjnych powołanych dla celów naukowo-badawczych, w bibliotekach, archiwach i w muzeach mogą być zatrudnieni pracownicy naukowo-badawczy.

2. Do pracowników naukowo-badawczych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 15a—18 oraz art. 19—25, art. 26, art. 27—28. Postanowienia szczególne w tym przedmiocie określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 29.
3. Wykaz jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, ustala Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki na wniosek zainteresowanych ministrów.
4. W jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, może być powołana rada naukowa przez właściwego ministra.
5. Do rad naukowych w jednostkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 10.”;

15) w art. 33:

- a) w ust. 1 wyrazy „instytutów” zastępuje się przez wyrazy „wojskowych instytutów naukowo-badawczych”,
b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Warunkiem powołania na stanowisko pracownika naukowo-badawczego jest posiadanie kwalifikacji określonych w niniejszej ustawie. Kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, stwierdza Rada Wyższego Szkolnictwa Wojskowego, ustanowiona w art. 5 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 102),

c) ust. 4 skreśla się;

16) w art. 25, 26, 27, 28 i 33 ust. 2 wyrazy „pracownik naukowy” w różnych liczbach i przypadkach zastępuje się wyrazami „pracownik naukowo-badawczy” w odpowiedniej liczbie i przypadku.

Art. 2. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie:

- 1) stanowiska samodzielnych pracowników nauki,
- 2) stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych,

stają się samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Osoby, które w dniu wejścia w życie ustawy zajmują w instytucie stanowiska adiunkta, starszego asystenta i asystenta, nabywają wszelkie uprawnienia adiunkta, starszego asystenta i asystenta na stanowiskach dotychczas zajmowanych.

3. Stosunek służbowy pracowników mianowanych, którzy w myśl ustawy powinni być zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, przekształca się z dniem wejścia w życie ustawy w stosunek pracy oparty na umowie.

Art. 3. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst ustawy o instytutach naukowo-badawczych z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

101

USTAWA

z dnia 31 marca 1965 r.

o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Rozdział 1.

Stopnie naukowe.

Art. 1. 1. Stopniami naukowymi są stopnie doktora i docenta określonej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej.

2. Minister Szkolnictwa Wyższego, w porozumieniu z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk, ustala bliższe określenie stopni naukowych w zależności od dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej, których te stopnie dotyczą.

Art. 2. 1. Stopnie naukowe są nadawane w wydziałach i innych jednostkach organizacyjnych szkół wyższych, w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk, w instytutach naukowo-badawczych oraz w przewidzianych w ustawie o szkolnictwie wyższym samodzielnych placówkach typu naukowo-dydaktycznego, jeżeli w zakresie danej dziedziny nauki lub dyscypliny naukowej tworzą środowisko naukowe o odpowiednio wysokim poziomie.

2. Wykaz jednostek uprawnionych do nadawania stopni naukowych oraz określenie stopni naukowych, które mogą być przez te jednostki nadawane, ustala Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w uzgodnieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego i z Sekretarzem Naukowym Polskiej Akademii Nauk:

- 1) w szkołach wyższych i w samodzielnych placówkach typu naukowo-dydaktycznego — na wniosek ministra sprawującego nadzór nad szkołą wyższą lub samodzielną placówką typu naukowo-dydaktycznego; przed zgłoszeniem wniosku należy zasięgnąć opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego;
- 2) w Polskiej Akademii Nauk — na wniosek Sekretariatu Naukowego Akademii; przed zgłoszeniem wniosku należy zasięgnąć opinii Głównej Komisji Kwalifikacyjnej działającej przy Polskiej Akademii Nauk;

3) w instytutach naukowo-badawczych — na wniosek ministra, któremu instytut podlega; przed zgłoszeniem wniosku należy zasięgnąć opinii Głównej Komisji Kwalifikacyjnej działającej przy Polskiej Akademii Nauk.

Art. 3. Stopień doktora jest nadawany w drodze przewodu doktorskiego.

Art. 4. 1. Stopień doktora może być nadany osobie, która:

- 1) ukończyła studia w szkole wyższej uzyskując tytuł magistra, magistra-inżyniera, lekarza, oficera dyplomowanego lub inny równorzędny oraz wykazała uzdolnienia do pracy naukowo-badawczej,
- 2) zdała z wynikiem pomyślnym przepisane egzaminy doktorskie oraz
- 3) przedłożyła rozprawę doktorską.

2. Do przewodu doktorskiego można także dopuścić osobę, która ukończyła wyższą szkołę zawodową lub studia równorzędne, jeżeli osoba ta w toku pracy zawodowej osiągnęła rezultaty, świadczące o szczególnych uzdolnieniach do pracy naukowo-badawczej.

3. W wyjątkowych przypadkach do przewodu doktorskiego można dopuścić osobę, która wprawdzie nie ukończyła studiów określonych w ust. 1 lub 2, lecz wykazała się zasobem wiedzy i dorobkiem naukowym, świadczącym o przygotowaniu i uzdolnieniu do pracy naukowo-badawczej; wymaga to w zakresie szkół wyższych zgody Ministra Szkolnictwa Wyższego, a w pozostałym zakresie — zgody Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk.

Art. 5. 1. Rozprawa doktorska powinna stanowić samodzielne rozwiązanie przez autora zagadnienia naukowego i wykazywać jego ogólną wiedzę teoretyczną w danej dyscyplinie naukowej.

2. Praca projektowa, konstrukcyjna lub technologiczna może stanowić rozprawę doktorską, jeżeli odpowiada warunkom określonym w ust. 1.